

TILASTOEKOSYSTEEMIN KEHITTÄMISLINJAUKSET 2021–2023

Sisällysluettelo

Alkusanat	3
1. Tilastoekosysteemin visio ja tehtävä	4
2. Strategiset kehittämistavoitteet ja toimenpiteet	5
A. Tilastojen arvon ja merkityksen esille tuominen yhteiskunnassa	5
B. Tietojen käytön edistäminen	6
C. Kumppanuuksien hyödyntäminen ja syventäminen	7
D. Laadun varmistaminen	7
Liite 1: Tilastoekosysteemin toiminta	8
Liite 2: Euroopan tilastojärjestelmä (ESS)	10
Liite 3: YK:n virallisen tilaston peruseriaatteet	12
Liite 4: Euroopan tilastojen käytäntösäännöt (Code of Practice)	13

Alkusanat

Tilastojen arvo syntyy niiden käytöstä

Viralliset tilastot ovat yhteistä kansallista pääomaamme ja yhteistä tietoperustaamme, joita käytetään yhteiskunnassa monin paikoin. Tilastoja hyödynnetään laajasti yhteiskunnallisissa päätöksenteossa, lainvalmistelussa ja suunnittelussa. Niiden avulla seurataan tehtyjen päätöksien vaikutuksia ja ne ovat myös yleisesti käytettyjä yhteiskunnan kehitystä seuraavia mittareita.

Tilastoja käytetään, kun niihin luotetaan ja kun niiden puolueettomuuteen uskotaan. Toisaalta tilastojen teho ja niiden kytkeytyminen moniin asioihin yhteiskunnassa tekevät niistä myös haavoittuvia. Manipulointia, tietojen väärinkäyttöä ja tahallista vääristelyä on tietotulvan keskellä vaikea tarkistaa ja kontrolloida. Tilastojen luotettavuus on viime vuosikymmeninä ollut myös vaakalaudalla joissain maissa todettujen väärinkäytösten vuoksi.

Tilastojen luotettavuutta ja riippumattomuutta suojellaan kansallisesti ja kansainvälisesti usein keinoin. Tilastolaki, tilastotuotannon hyvät periaatteet, EU:n tilastolainsäädäntö ja kansainväliset suositukset muodostavat kehyksen, jonka pohjalle luotettava tiedontuotanto rakentuu. On myös tärkeää tehdä tilastojen tuotantotapaa näkyväksi, toimia avoimesti sekä viestiä esimerkiksi tilastointiin tulevista muutoksista ennakoivasti, jotta luottamus säilyy.

Suomessa virallisia tilastoja tuottavat monet organisaatiot. Yhteistyössä kehitämme Suomen tilastotuotantoa vastaamaan yhteiskunnan haasteisiin kansallisesti ja seuraamme kansainvälistä kehitystä. Tekemällä yhdessä pystymme oppimaan toinen toisiltamme ja jakamaan parhaita käytäntöjä avoimesti. Yhteistyössä pystymme myös rakentamaan tilastojen käyttäjille kuvaa tilastojen laadusta ja merkityksestä. Tavoitteena on kehittää tilastotuotantoa niin, että virallisten tilastojen arvo käyttäjille säilyy jatkossakin.

Nyt valmistuneen tilastotoimen kehittämislinjaukset ulottuvat vuoteen 2023. Niiden avulla me tilastojen tuottajat pyrimme yhdessä rakentamaan Suomeen tulevaisuudessakin luotettavaa ja vaikuttavaa käyttäjien tarpeisiin vastaavaa tilastointia.

Marjo Bruun
Tilastokeskus, pääjohtaja

1. Tilastoe kosysteemin visio ja tehtävä

Visio

Luotettavat tilastot ja tietoaaineistot yhteiskunnan hyväksi ja päätöksenteon tueksi.

Tehtävä

Tilastoe kosysteemin osapuolet tuottavat yhteiskunnan keskeiset tilastot ja tietoaaineistot laadukkaasti, tehokkaasti ja tietosuoja kunnioittaen.

Tuotetut tiedot ja tilastot palvelevat yhteiskunnan, päätöksentekijöiden ja kansalaisten tietotarpeita ja päätöksentekoa.

Tiedot ovat kaikkien saatavilla samanaikaisesti ja selkeästi.

Tilastotyö pohjautuu yhteistyöhön, tilastoeettisten periaatteiden noudattamiseen, tiedon laadun ja kattavuuden varmistamiseen sekä lisäarvon tuottamiseen tiedon käyttäjille

Moderni yhteiskunta tarvitsee ajantasaisia, laadukkaita ja luotettavia tilastoja päätöksentekoa, suunnittelua ja seurantaa varten. Tilastontuottajat ovat uuden haasteen edessä, kun tietoa syntyy yhteiskunnassa kiihtyvää tahtia, uudet tiedon tuottajat ovat tulleet tietomarkkinoille ja tiedon saatavuus ja käytettävyys on parantunut.

Tietoaaineistoja pystytään hyödyntämään uudella tavalla tilastotuotantoa modernisoimalla. Myös asiakkaiden tietotarpeet lisääntyvät ja monimutkaistuvat, enää ei riitä yhden ilmiön kuvaaminen vaan toivotaan suurempien kokonaisuuksien ja ilmiöiden kuvaamista.

Tiedon arvo syntyy sen käyttämisestä ja hyödyntämisestä laajasti ja oikein. Tieto onkin saatava koko yhteiskunnan käyttöön. Yhteiskunnan luottamus tietoon säilyy, kun kunnioitamme yksilön ja yritysten tietosuojaa sekä tuotamme tietoa eettisesti ja läpinäkyvillä menetelmillä.

Valitettavasti myös valeuutiset ja muu tiedon väärinkäyttö ovat lisääntymässä. Muutoksessa on tärkeätä, että me tiedontuottajat seuraamme tiedon käyttöä yhteiskunnassa ja reagoimme virheelliseen tiedon käyttöön mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Tilastoe kosysteemi turvaa yhteiskunnallisesti olennaisen tiedon tuotannon, seuraa yhteiskunnallista muutosta pitkillä aikasarjoilla sekä ylläpitää tiedon laatua ja luotettavuutta. Tilastoe kosysteemi on valtakunnallinen tilaston tuottajien verkosto (liite 1), jonka toimijat tuottavat tilastoja ja niissä hyödynnettäviä tietoaaineistoja. Tiedonantajat ja tiedon käyttäjät osallistuvat tilastoe kosysteemiin luovuttamalla ja käyttämällä tietoa. Kansallinen tilastoe kosysteemi toimii osana Euroopan unionin tilastojärjestelmää ja tekee sen kanssa yhteistyötä (liite 2).

Tehtävänsä toteuttamisessa tuottajat noudattavat Yhdistyneiden kansakuntien tilastotyön peruseriaatteita (liite 3), Euroopan unionin lainsäädäntöä, Euroopan unionin käytännösääntöjä (liite 4) sekä kansallista lainsäädäntöä, ohjeistusta ja määräyksiä.

Tilastoekosysteemin tuottajat ovat yhdessä määrittäneet visionsa, tehtävänsä ja strategiset kehittämistavoitteet vuosille 2021 – 2023. Strategisten kehittämistavoitteiden saavuttaminen varmistetaan konkreettisilla toimenpiteillä, joihin kukin tuottaja sitoutuu. Vuosittain tilastontuottajat arvioivat kehittämislinjausten toimeenpanoa hyödyntäen soveltuvia mittareita ja laadullisia arviointeja.

Tilastoekosysteemin kehittämislinjaukset on laadittu sidosryhmiä ja asiakkaita kuunnellen sekä toimintaympäristö huomioiden.

2. Strategiset kehittämistavoitteet ja toimenpiteet

Tilastoekosysteemin vision ja tehtävän toteuttamiseksi on seuraaville kolmelle vuodelle määritetty kehittämistavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet. Kehittämistavoitteet kuvaavat painopisteitä, joiden avulla tuotetaan laadukasta palvelua innovatiivisesti, tehokkaasti ja tuottavasti. Toimenpiteet konkretisoivat tavoitetilän.

A. Tilastojen arvon ja merkityksen esille tuominen yhteiskunnassa

Tilastojen arvo yhteiskunnalle syntyy siitä, että tieto on luotettava, ajantasaista, yhdisteltävää, laadukasta ja sitä on tuotettu pitkiä aikasarjoja. Suomalaiset luottavat julkisiin tilastoihin, mutta luottamusta on jatkuvasti ylläpidettävä. Luottamus säilyy, kun kunnioitamme tietosuojaa, puutumme tiedon väärinkäyttöön sekä edistämme tiedon lukutaitoa ja kansalaisten datakyvykkyyttä.

Yhteiskunnan tietotarpeet laajenevat ja monimutkaistuvat. Samaan aikaan uudet aineistot ja tekniikat mahdollistavat tilastotuotannon kehittämisen. Tämä edellyttää tilastojen tuottajilta vastuullista tilastotuotannon modernisointia ja muutosta.

Toimenpiteet:

- a. Nopeutamme tieto- ja tilastotuotantoa esimerkiksi kriisitilanteiden tietotarpeisiin.
- b. Yhdistelemme tietolähteitä uudella tavalla, jotta pystymme kuvaamaan ja analysoimaan ilmiöitä ja haastavia kokonaisuuksia, kuten ilmastonmuutosta, globalisaatiota, digitalisaatiota ja kestäväää kehitystä.
- c. Viestimme yhdessä tilastoista ja tiedoista sekä niiden arvosta ja merkityksestä yhteiskunnalle.
- d. Puutemme virheelliseen tiedon käyttöön ja ehkäisemme valeuutisoinnin leviämistä.
- e. Kehitämme ja modernisoimme tilastotuotantoa huomioiden asiakastarpeet, tietosuojan, lainsäädännön ja tilastoperiaatteet.
- f. Edistämme kansalaisten, viranomaisten ja päätöksentekijöiden tilastojen lukutaitoa ja datakyvykkyyttä yhteiskunnassa.
- g. Varmistamme digitaalisesti tallennetun informaation pitkäaikaisen säilytyksen, kattavuuden ja luotettavuuden.

B. Tietojen käytön edistäminen

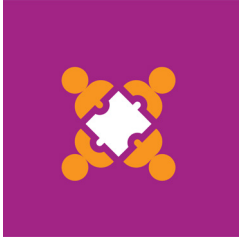
Tiedon käyttö on keskiössä, kun arvioidaan tiedosta saatavaa lisäarvoa ja hyötyä yhteiskunnalle. Jotta tieto on käytettävää, tulee sen vastata asiakkaiden tarpeita, olla selkeää ja helposti saatavilla. Tiedon tuotannon on oltava nopeaa, käytettyjen menetelmien avoimia ja tiedon löydettävyyden helppoa.

Tieto on käytettävää, kun käytössä on monipuolisia jakelukanavia. Uudistamme jakelukanavia uutta tekniikkaa hyödyntäen ja yhteistyön mahdollisuudet huomioiden. Samalla panostamme siihen, että tiedot ovat yhteensopivia ja saavutettavia.

Toimenpiteet:

- a. Kehitämme tiedon jakelua ja hyödynnämme viestinnässä erilaisia kanavia ja tiedon esittämisen tapoja, kuten somea, videoita, infografiikkaa ja tarinan kerrontaa.
- b. Lisäämme tilastojen somenäkyvyyttä ja osallistumme aktiivisemmin yhteiskunnalliseen keskusteluun tiedosta ja sen hyödyntämisestä.
- c. Lisäämme avoimen datan jakelua ja avaamme julkisia tietovarantoja avoimen hallinnon suositusten mukaisesti. Otamme huomioon tietosuojan ja tiedon luotettavuuden.
- d. Panostamme tietoarkkitehtuuriin, tietojen kuvailuun ja tietojen löydettävyyteen tiedon teknisen ja semanttisen yhteentoimivuuden tavoitteiden mukaisesti.

C. Kumppanuuksien hyödyntäminen ja syventäminen

Pystymme ymmärtämään ja analysoimaan paremmin ilmiöitä ja haastavia kokonaisuuksia, kun tuotamme, käsittelemme ja jakelemme tietoa yhteistyössä, ketterästi, innovatiivisesti ja joustavasti. Uudenlaisten innovaatiokumppanuusmallien avulla onnistumme modernisoimaan tilastotuotantoa ja saamaan aikaan datavallankumouksen.

Kumppaniemme kanssa uusimme tiedonkeruun ja -käsittelyn menetelmiä, kehitämme ja otamme käyttöön uusia teknologiaratkaisuja, hyödynnämme ja jaamme tietoa ja osaamista sekä kehitämme uudenlaisia ratkaisuja asiakkaiden tietotarpeisiin.

Toimenpiteet:

- Jatkamme yhteistyötä tiedon tuottajien, asiantuntijoiden ja rekisteriviranomaisten kanssa.
- Edistämme kumppanuutta tutkijoiden, viranomaisten ja yritysten kanssa data-analytiikan hyödyntämisessä sekä koneoppimisen ja tekoälyn kehittämisessä.
- Vahvistamme poikkivaltuutusta kokeilukulttuuria esimerkiksi yhteishankkeilla.
- Luomme uusia kumppanuuksia uusien tietolähteiden hyödyntämiseksi.
- Otamme asiakkaat ja median mukaan uusien tietotuotteiden suunnitteluun ja määrittelyyn, esimerkiksi nopea tieto, now-casting, avoin data.
- Vaikutamme kansainväliseen tilastojen kehittämistyöhön (EU, OECD, YK, Pohjoismainen yhteistyö).

D. Laadun varmistaminen

Tieto on luotettavaa ja käytettävää, kun sen laatu on varmistettu. Päätöksenteon tueksi tarvitsemme ajantasaista ja laadukasta tietoa. Laadua varmistetaan yhteisten ohjeiden, tilastotuotannon läpivalaisujen ja itsearviointien sekä laatukehikon avulla.

Toimenpiteet:

- Kehitämme tilastoekosysteemin yhteisiä laatu- ja menetelmäohjeita.
- Osallistumme rekisteriviranomaisten yhteistyöhön mm. työstämällä yhteisiä laatuohjeita ja -määrittelyjä.
- Otamme käyttöön tilastotuotteiden yhtenäisen laaturaportoinnin ja laatuselosteet.

- d. Arvioimme tuotannon laatua tilastotuotannon auditointien ja arviointien avulla, mm. läpivalaisu, itsearviointi.
- e. Osallistumme ja tuemme EU:n käytännesääntöjen vertaisarviointia.
- f. Panostamme tilastoammattilaisten osaamisen kehittämiseen (mm. tilastojen käytännesäännöt, data-analytiikka, viestintä, jakelu, tekoäly, ilmiöt).

Liite 1: Tilastoekosysteemin toiminta

Tilastoekosysteemi on tilastoalan viranomaisten verkosto, jonka osallistujat tuottavat Suomen virallisia tilastoja (SVT), Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) tilastoja sekä muita tilastoja. Tilastoekosysteemiin kuuluu 11 valtion virastoa ja laitosta sekä kaksi muuta tilastoa tuottavaa laitosta.

Tilastolaki (280/2004) määrittää tilastoviranomaisiksi Tilastokeskuksen, Tullin, Luonnonvarakeskuksen ja Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen. Tilastoviranomaisen lakisääteisenä tehtävänä on tilastojen laatiminen ja sillä on lakiin perustuva oikeus kerätä tietoja tilastotarkoituksiin tiedonantovelvollisuuden perusteella. Tilastokeskus on ainoa viranomainen, jonka päätehtävänä on tilastojen tuottaminen. Tilastokeskus toimii kansallisena tilastovirastona ja edustaa Suomea EU:ssa ja muussa kansainvälisessä tilastoyhteistyössä.

Tilastoviranomaisten lisäksi virallisia tilastoja laativia muita viranomaisia ovat Ilmatieteen laitos, Liikenne- ja viestintävirasto, Maanmittauslaitos, Maahanmuuttovirasto, Suomen ympäristökeskus, työ- ja elinkeinoministeriö sekä Työterveyslaitos. Nämä viranomaiset laativat tilastoja omalta toimialueeltaan hallussaan olevista, muuhun tarkoitukseen kerätyistä tiedoista. Ne voivat myös laatia tilastoja vapaaehtoisuuden perusteella kerätystä tietoaineistosta. Tilastojen laatimisen osalta niiden toimintaan sovelletaan tilastolakia.

Tilaston tuottajina toimivat edellä mainittujen lisäksi Eläketurvakeskus ja Kansaneläkelaitos. Laki Eläketurvakeskuksesta (397/2006) ja Laki Kansaneläkelaitoksesta (731/2001) edellyttävät näiden laitosten tuottavan toimialueeltaan tilastoja.

Kuvio 1. Kansallisen tilastoekosysteemin toimijat

Tilastolaki edellyttää, että tietoja hankittaessa tilastojen laatimista varten käytetään ensi sijassa hyväksi julkishallinnon tehtävien hoitamisessa kertyneitä tietoja. Tiedonantajilta pyydetään vain tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot ja tunnistetietoja voidaan kerätä ja tallettaa ainoastaan silloin, kun se on välttämätöntä tietoaineistojen yhdistelemiseksi tai kun se on muutoin välttämätöntä. Tilastotarkoituksia varten kerättyjä tietoja käsiteltäessä huolehditaan siitä, ettei kenenkään yksityiselämän tai henkilötietojen suoja tai liike- tai ammattisalaisuus vaarannu. Tilastoja varten kerättyjä tietoja ei saa luovuttaa käytettäväksi tutkinnassa, valvonnassa, oikeudenkäynnissä, hallinnollisessa päätöksenteossa eikä muussa vastaavassa henkilöä, yritystä, yhteisöä tai säätiötä koskevan asian käsittelyssä. Salassa pidettäviä tietoja voidaan kuitenkin luovuttaa tieteellistä tutkimusta tai tilastollisia selvityksiä varten.

Tilastokeskuksen lakisääteisenä tehtävänä on huolehtia valtion tilastotoimen yleisestä kehittämisestä yhteistyössä muiden valtion viranomaisten kanssa. Lisäksi EU:n tilastoasetus (223/2009) määrittää Tilastokeskuksen tehtäväksi kansallisena tilastoalan keskusvirastona koordinoita Euroopan tilastojen (ESS) kehittämistä, tuottamista ja jakelua Suomessa.

Suomen virallisen tilaston tilastojärjestelmään kuuluu noin 200 tilastoa yhteiskunnan eri osa-alueilta. Vuosittain tuotettavien tilastojen määrä vaihtelee jonkin verran, sillä osa SVT-tilastoista tuotetaan vain määrävuosin.

Vuonna 2002 perustettu **Suomen virallisen tilaston neuvottelukunta** on keskeinen yhteistyöfoorumi, jossa käsitellään SVT-tilastojen kehittämistarpeita. Neuvottelukuntaan kuuluvat kaikki edellä mainitut tilastontuottajat.

Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää virallisen tilaston näkyvyyttä ja tunnettuutta sekä asiakastarpeita vastaavan, yhtenäisen, laadukkaan ja luotettavan virallisen tilaston tuotannon kehittämistä. Lisäksi neuvottelukunta edistää kansallisen tilastotoimen koordinoitua ja yhteistyötä Euroopan tilastojärjestelmän tavoitteiden mukaisesti. Neuvottelukunnan kokouksissa esitellään ajankohtaisia kansallisia ja kansainvälisiä kehittämishankkeita, valmistellaan yhteistyössä virallisen tilastotoimen kehittämislinjaukset muita suosituksia ja ohjeita sekä tiedotetaan ulkomaisten (erityisesti Pohjoismaiden) tilastovirastojen ja kansainvälisten organisaatioiden tilastoalan kehittämishankkeista, seminaareista ja kokouksista.

Tilastojen koordinointi- ja kehittämistyön tiivistämiseksi on yhdessä perustettu myös **tilastojen kehittämis- ja yhteistyöryhmiä**.

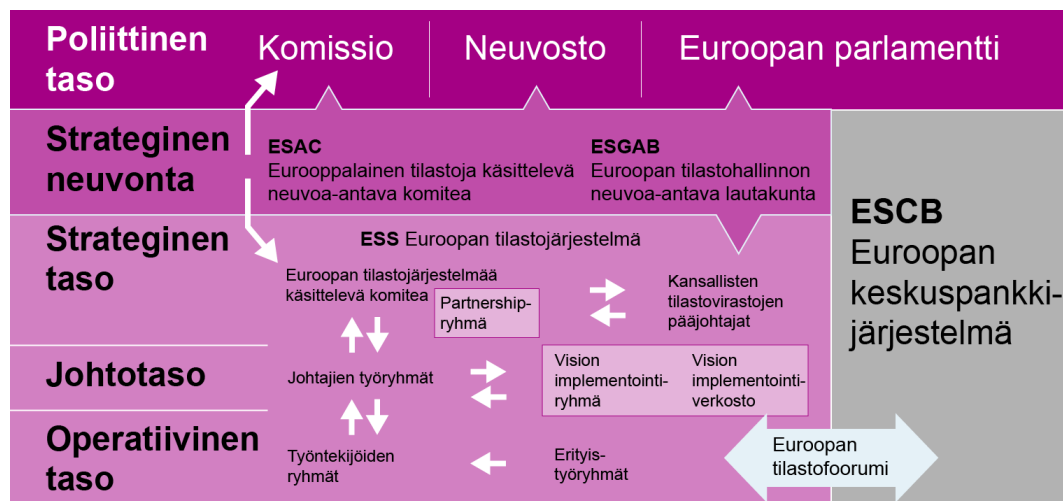
Tilastokeskus raportoi verkkosivuillaan vuosittain tilastotoimen kehittämisestä, valtion tilastotoimen kustannuksista ja SVT-neuvottelukunnan työstä.

Liite 2: Euroopan tilastojärjestelmä (ESS)

Euroopan tilastojen kehittämistä, tuottamista ja jakelua varten ja komissiota avustamaan on organisoitu Euroopan tilastojärjestelmä (ESS-järjestelmä). ESS-järjestelmä koostuu Eurostatista, kansallisista tilastovirastoista (National Statistical Institute, NSI) ja muista kansallisista tilaston tuottajista (Other National Authority, ONA), jotka tuottavat, jakelevat ja kehittävät Euroopan tilastoja. Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) päätehtävä on palvella Euroopan unionia sen päätöksenteossa ja hallinnossa.

Euroopan tilastojärjestelmä komitea (ESSC) antaa ammatillista ohjausta ESS-tilastojärjestelmän tilastojen kehittämiseen, tuottamiseen ja jakeluun tilastoperiaatteiden mukaisesti. Asiakkaita ja käyttäjiä edustaa Euroopan tilastojen neuvoa-antava komitea (ESAC) (päätos 234/2008) ja järjestelmän seurannasta ja monitoroinnista vastaa Euroopan tilastohallinnoinnin neuvoa-antava komitea (ESGAB) (päätos 235/2008). ESS-järjestelmä tekee yhteistyötä niin komission, neuvoston, Euroopan parlamentin kuin Euroopan keskuspankin kanssa (kts. kuvio 2).

Kuvio 2. Yhteistyö eri osapuolten kanssa Euroopan tilastojärjestelmässä

Euroopan tilastojärjestelmää ohjaa EU:n tilastoasetus (neuvoston ja parlamentin asetus 223/2009). Tilastoasetus määrittää tilastotoimen yleiset tilastoperiaatteet ja laatuvaatimukset, ESS-järjestelmän hallintorakenteen sekä tilastojen jakelua ja tilastosalaisuutta koskevia asioita. Lisäksi se määrittää yhteistyön Eurostatin ja kansallisten tilastovirastojen välillä. Tilastoasetuksen muutoksen yhteydessä (759/2015) tarkennettiin kansallisen tilastoviraston koordinoititehtävää, vahvistettiin tilastoviraston ja sen pääjohtajan itsenäisyyttä sekä turvattiin hallinnollisten aineistojen käyttö virallisissa tilastoissa.

Lisäksi tilastotuotantoa säätelee noin 400 muuta EU asetusta, säädöstä tai päätöstä. Eurostat koostaa näistä vuosittain käsikirjan (Statistical requirements compendium–2019 edition ¹).

1 <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-19-012>

Liite 3: YK:n virallisen tilaston peruseriaatteet

Yhdistyneiden kansakuntien tilastokomissio hyväksyi vuonna 1994 virallisen tilaston peruseriaatteiksi 10 periaatetta, joiden keskeinen sisältö on seuraava:

1. Tilastot ovat välttämätön osa demokraattisen yhteiskunnan informaatioperustaa. Tilastoviranomaisten tulee laatia ja saattaa käyttöön viralliset tilastot puolueettomuutta noudattaen.
2. Ammattimaisuus, tieteelliset periaatteet ja ammattietiikka ovat toiminnan perustana.
3. Tilastojen lähteet, laadintamenetelmät ja prosessit perustuvat tieteellisiin standardeihin ja menetelmiin.
4. Tilastojen virheellisiä tulkintoja ja väärinkäyttöä tulee ehkäistä.
5. Tietolähteet valitaan ottaen huomioon laatu, ajantasaisuus, kustannukset ja vastaajien rasitus.
6. Tilastotoimessa on yksikötietoja koskeva tiukka tietosuoja ja yksikötietoja käytetään vain tilastollisiin tarkoituksiin.
7. Tilastotoiminta koskeva lainsäädäntö ja muut toimintaperiaatteet ovat julkisia.
8. Kansallisen tilastotoimen koordinointi on välttämätöntä tehokkuuden ja johdonmukaisuuden turvaamiseksi.
9. Kansainvälisesti hyväksytyjen käsitteiden, luokitusten ja menetelmien käyttöä edistetään.
10. Kansainvälinen ja monenkeskinen tilastoyhteistyö auttaa kaikkien maiden tilastotoimen kehittämistä.

Liite 4: Euroopan tilastojen käytännestäännöt (Code of Practice)

ESS-tilastojen laadun, yhtenäisyyden ja yhteisten periaatteiden varmistamiseksi on komissio laatinut Euroopan tilastojen käytännestäännöt (CoP). Käytännestäännöt muodostavat toimintaohjeiston, johon Euroopan tilastojen tuotannon tulee perustua. Käytännestäännöjen asema on määritelty tilastoasetuksessa (223/2009) ja periaatteiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Institutionaalinen ympäristö

1. Ammatillinen riippumattomuus

Tilastoviranomaisten ammatillinen riippumattomuus politiikasta, sääntelystä tai hallinnosta vastaavista muista yksiköistä ja elimistä sekä yksityisen sektorin toimijoista takaa Euroopan tilastojen uskottavuuden.

1bis Koordinointi ja yhteistyö

Kansalliset tilastolaitokset ja Eurostat huolehtivat kaikkien Euroopan tilastojen kehittämiseen, tuottamiseen ja jakeluun liittyvien toimien koordinoinnista kansallisten tilastojärjestelmien ja Euroopan tilastojärjestelmän tasolla. Tilastoviranomaiset tekevät tiivistä yhteistyötä Euroopan tilastojärjestelmän kanssa, jotta varmistetaan Euroopan tilastojen kehittäminen, tuottaminen ja jakaminen.

2. Tiedonkeruuvalluudet ja tiedonsaanti

Tilastoviranomaisilla on selkeät juridiset valtuudet kerätä ja saada käyttöönsä tietoja eri tietolähteistä Euroopan tilastotarpeisiin. Hallinto, yritykset ja kotitaloudet sekä suuri yleisö voidaan lailla määrätä tilastoviranomaisen pyynnöstä sallimaan pääsy tietoihin tai antamaan tietoja Euroopan tilastotarpeisiin.

3. Riittävät voimavarat

Tilastoviranomaisten käytettävissä olevat voimavarat riittävät täyttämään Euroopan tilastoja koskevat vaatimukset.

4. Laatuun sitoutuminen

Tilastoviranomaiset ovat sitoutuneet laatuun. Ne määrittelevät järjestelmällisesti ja säännöllisesti prosessien ja tilastotuotteiden vahvuudet ja heikkoudet, jotta laatua pystytään parantamaan jatkuva.

5. Tilastosalaisuus (tilastollinen tietosuojaja) ja tietoturva

Tietojen toimittajien yksityisyys, niiden tuottaman tiedon salassapito, tiedon käyttäminen ainoastaan tilastotarkoituksiin sekä tietojen turvaaminen taataan ehdottomasti.

6. Puolueettomuus ja objektiivisuus

Tilastoviranomaiset kehittävät, tuottavat ja jakelevat Euroopan tilastoja tieteellistä riippumattomuutta noudattaen objektiivisella, ammattimaisella ja avoimella tavalla, jossa kaikkia käyttäjiä kohdellaan tasavertaisina.

Tilastoprosessit

7. Pätevät menetelmät

Korkealaatuisten tilastojen tukena ovat pätevät menetelmät. Tämä edellyttää riittäviä välineitä, menettelytapoja sekä asiantuntemusta.

8. Asianmukaiset tilastolliset menettelytavat

Korkealaatuisten tilastojen tukena käytetään asianmukaisia tilastollisia menettelytapoja kaikkien tilastoprosessien aikana.

9. Kohtuullinen vastausrasite

Vastausrasite on kohtuullinen ja oikeassa suhteessa käyttäjien tarpeisiin. Tilastoviranomaiset seuraavat vastausrasitetta ja asettavat tavoitteita sen vähentämiseksi vähitellen.

10. Kustannustehokkuus

Resursseja käytetään tehokkaasti.

Tilastotuotteet

11. Relevanssi

Euroopan tilastot täyttävät käyttäjien tarpeet.

12. Tarkkuus ja luotettavuus

Euroopan tilastot kuvaavat todellisuutta tarkasti ja luotettavasti.

13. Oikea-aikaisuus ja täsmällisyys

Euroopan tilastot julkaistaan oikea-aikaisesti ja täsmällisesti.

14. Johdonmukaisuus ja vertailukelpoisuus

Euroopan tilastot ovat sisäisesti ja ajallisesti yhtenäiset sekä alueiden ja maiden kesken vertailukelpoiset. Eri lähteistä peräisin olevia toisiinsa liittyviä aineistoja voidaan yhdistää ja käyttää yhteisesti.

15. Saatavuus ja selkeys

Euroopan tilastot esitetään selkeässä ja ymmärrettävässä muodossa, julkaistaan sopivalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja ne sekä niitä tukeva metatieto ja ohjeet ovat tasapuolisesti saatavilla.

